

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΦΑΙΣΡΥΝΤΗΡΙΑ

Κύριε «Νουμά»,

Χθές την εσπέραν εν φιλική οικογενεία είδον το τελευταίον τής μετέρας εφημερίδος φύλλον και εν αὐτῷ τὴν γνώμην ὑμῶν τὴν βαθυνουστάτην ὅτι, ἂν παραγγελθῆ καὶ πέμπτον ἀντιτοπιλικόν, ἀνάδοχος αὐτοῦ ὀφείλω νὰ γίνωμαι ἐγώ. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἀνάδοχος ἀπὸ τοιούτων βαπτισμάτων σπανιώτατα ἐπινοήσασθαι, καὶ ἴσως μίαν μόνην, τὴν τῶν φαιδρυντηρίων τοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Παρνασσού, γενομένην ὅπως προχείρως ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Βιομηχανικῆς καὶ Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας κύριου Ὁθωνος Α. Ρουσσόπουλου, παρόντος τοῦ μακαρίτου Μιχαὴλ Π. Λάμπρου, ὅστις, ἐγκρίνας καὶ ἐπαινέσας παραχρῆμα τὴν λέξιν φαιδρυντήρια, ἀνέγραψε τὴν ἐπιούσαν ἐπισήμως αὐτὴν καὶ ἐν τῷ Συλλόγῳ καὶ ἐν τῷ τύπῳ, ἀνακοινώσας καὶ εἰς τὴν ἐφορείαν τοῦ Συλλόγου τὴν πηγὴν αὐτῆς. Ὅθεν, προκειμένου ζητήματος περὶ ὀνομασίας πέμπτου ἀντιτοπιλικοῦ, πιθανώτατα νὰ ἐκκλίνω τὴν ὑψηλὴν ταύτην τιμὴν προσφερομένην μοι, καὶ τοῦτο ἵνα ἡ τιμὴ αὕτη ἀρμοδιώτερον περιέλθῃ εἰς τινὰ τῶν ἐξόχως σωφρονούντων καὶ ἐπιεικῶς πέπαιδευμένων καὶ ἐθνικώτατα ἐργαζομένων λογίων, τῶν ἀποδόντων ἐν περιπέσῳ γλώσσῃ, τοσοῦτον ἀκριβῶς καὶ χαριέντως τὸν Παρθενῶνα, τὴν Ἰλιάδα, τὸ κατὰ Ματθαῖον Ἐδαγγέλιον, τὸν Εὐριπίδειον Κύκλωπα καὶ ἐν τέλει τὸ ταλαίπωρον ἐς αἰ κτήμα, τὸν πάντων ἀνδρῶν δυστυχίστατον Θουκυδίδην. Μίαν μόνην τιμὴν δὲν θὰ ἔστεργον, κύριε «Νουμά», ν' ἀποκρούσω, τὴν τιμὴν τοῦ νὰ χαρακτηρίσω τὴν ὑμετέραν εφημερίδα διὰ καταληλοτέρου ὀνόματος καὶ δὴ καθ' ἐν μόνον γράμμα διαφέροντος ἀπὸ τοῦ ξενικοῦ (Ρωμαϊκοῦ) ὀνόματος, ὅπερ ὅπως παραδόξως, ἵνα μὴ τι ἄλλο εἶπω, φέρει. Δηλαδή, ἂν προύκειτο νὰ μετονομάσω ἐγὼ τὸν Νουμᾶν, ἤθελον ἀποκαλέσθαι αὐτὸν Νοῦ μῆν (ἢ καθ' ὑμᾶς «Μυαλοπόντικον») καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἀνυπερβλήτους λωβητάς τῆς γλώσσης καὶ τῆς λογοτεχνίας Νοῦ-μυῖδια ἢ Νοῦ-μύδια (ἢ καθ' ὑμᾶς «Μυαλοπονικᾶκια»),—δὲν ἀμφιβάλω δὲ τὸ παράπαν ὅτι τὰ νέα ταῦτα ὀνόματα ἤθελον τύχη τῆς ἐπιδοκίμασίας

στο λαιμό του. Σὰν εἶδε πὺς τὰ παρακάλια τῆς δὲν ἀκουρότανε, ἀγρίεψε, γουρλώσανε τὰ μάτια τῆς κ' ἔβγαλε μιὰ φωνὴ πὺς πάγωσε τὸ αἷμα δλονῶνε στὶς φλέβες

— Λύσε τον γιατί σ' ἔσκισα!.. κ' ἔκανε νὰ τὸν ἀρπάξῃ μὲ τὰ νύχια ἀπὸ τὰ μούτρα καὶ νὰ τονέ ξεσκίση. Κεῖνος τραβήχτηκε πίσω καὶ πρόβαλε τὸ σπαθὶ του γιὰ νὰ σωθῆ.

Τὴ στιγμὴ κείνη ξαναφάνηκε τὸ κοριτσάκι ἀπάνω στὰ κύματα. Τὰ μάτια του εἴτανε κλειστὰ καὶ τὰ μαλλιά του ἀπλωμένα στὸ νερό. Ἐπειτα ἕνα κύμα ἤρθε καὶ τὸ ἀγκάλιασε καὶ τὸ κοριτσάκι οὔτε ξαναφάνηκε πιά. Ἐνα κοράκι μὲ μεγάλα φτερά ζουγραφίστηκε ἀψηλά κ' ἕνα πένθιμο κρᾶ, κρᾶ ἀκούστηκε γιομίζοντας φρίκη τὴν ψυχὴ. Τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ ἥλιος ἔσκιζε τὸ μολυβένιο σύννεφο στὴν ἀκρὴ τοῦ ὀρίζοντα κ' ἡ κορφὴ τοῦ βουνοῦ βυθίστηκε σ' ἕνα ἀπαλὸ, γαλῆνιο, ὄνειρευτὸ πορτοκαλί χρῶμα.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

ΣΑΜΟ

Τρεῖς μῆνες μόνον ἀπέμειναν ἀπὸ τότε πὺς ὁ ὑψηλότατος Κωστάκης Καραθεοδωρῆς μεγάλος ὁμογενὴς τῆς Πόλης διωρίστηκε ἡγεμόνας τοῦ ἀπτόντου νησιοῦ μου καὶ τὰ πράματα γαληνέψανε.

Δόξα σοὶ ὁ Θεὸς πὺς ἀποχτήσαμε ἡμεῖς οἱ λαμιῶτες ἡγεμόνα μὲ θέληση, ἡγεμόνα πὺς θὰ κυβερνήτῃ τὸ νησί μας πατριωτικὰ καὶ θὰ τὸ κάμῃ νὰ πάῃ μπροστὰ ἀπὸ μικροὶ ἡγεμόνες μὲ μυαλὰ μικρὰ ὁ Γρηγοριάδης ὁ Βιδυλὸς κ' ὁ Βαγιάννης κοντέψανε μὲ τὴν ἀποχὴ πολιτικὴ τους νὰ φέρουνε τὴν πατρίδα σὲ κρεμνὸ οἱ ἀστόχαστοι.

Ὁ Κωστάκης Καραθεοδωρῆς εἶναι ἄνθρωπος φρόνιμος μὲ μεγάλη μόρφωση καὶ πραχτικὸ μυαλό. Κυβερνάει τὴ Σάμο ἀξίοπρεπα κ' οἱ Πατριῶτες μου βλογᾶνε τὴν ὥρα πὺς πάτησε τὸ πηδᾶρι του στὸ νησί ὁ τιμημένος ἡγεμόνας.

Κοιτάζει μὲ μάτι ἀστραφτερὸ ἅλη τὴ λειτουργία τῆς μηχανῆς πὺς λέγεται στὴν ἀκατανόητη, καθαρέβουσα Κυβερνητικὴ, γιὰ νὰ δῆ ἂν ὁ ὑπάλληλος ἐργάζεται μὲ ἀμεροληψία, στίς θέσεις διώρισε ὑπάλληλους ἱκανοὺς ἄνθρώπους πὺς ἔχουνε ὄρεξη νὰ ἐργαστοῦνε κ' ἔχει κινῶδεια πὺς συνήθειο εἴχανε νὰ ροκανίζουσε μόνον τὸν προὔπολογισμό.

Ἐυλογημένη ἡ ὥρα πὺς ὁ ξακουστός ὁμογενὴς ἤρθε στὴν πατρίδα μου νὰ τῆνε διοικήσῃ, τῶρα εἶμαι βέβαιος πὺς θὰ νὰ δοῦμε μέρες καλές.

Σ. Η. Θ.

τὸνα χέρι ψηλότερα ἀπὸ τὸ κεφάλι του... Τέλος, πείστε μου κύριε Ἀστακόφφ, εἶναι ἔτσι οὗλοι οἱ ποιητάδες;

— Δὲν ἔγνωρίσα προσωπικὰ κανένα ἀπὸ δαῦτους, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀστακόφφ, κορδώνοντας τὸ κορμί του, καὶ χωστᾶς νὰ εἰπῶ ἀκόμα πὺς δὲ θὰ γυρέψω ποτέ νὰ κάμω μιὰ τέτοια γνωριμιὰ.

— Ναι, εἶν' ἀλήθεια, εἴσατε θετικὸς ἄνθρωπος. Τί νὰ γίνῃ; Νὰ πάρομε τὸν Μποντριακόφφ. Οἱ ἄλλοι ἐραστὲς εἶναι ἀκόμα χειρότεροι. Τοῦτος, καλὲ μου, θὰ μαθαίνῃ τὸ ρόλο του ἀπόξω, ἔχει μνήμη σὲ δαῦτη χωστᾶει καὶ τοὺς στίχους πὺς γράφει... Ἡ Μάσσα μαζί μὲ τοὺς τραγικοὺς ῥόλους θὰ μᾶς κἀνῃ καὶ τὴν περιμαντόνα. Δὲν τὴν ἀκούσατε νὰ τραγουδᾷ.

— Ὅχι, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀστακόφφ μὲ γλυκὸ τρόπο. Δὲν ξέρω...

— Τί ἔχεις σήμερα, Νάντιν; εἶπε ἡ Μαρία πεισιμωμένη.

Ἡ Ναντέζντα σηκώθηκε ξαφνικὰ κ' ἔρριξε τὸ καπέλλο τῆς ἀπάνου σ' ἕνα καθίσμα: Γιὰ τὸ θεὸ, Μάσσα, ἔλα, τραγουδᾷς μας κάτι, σ' τὸ ζητάω γιὰ χάρη, σὲ παρακαλῶ. Δὲ θὰ σ' ἀφίσω σὲ ἡσυχία ἂ δὲ σ' ἀκούσουμε νὰ τραγουδᾷς... Ἐμπρός, Μάσσα

ψυχὴ μου, θὰ τραγουδᾷς καὶ γὼ ἡ ἴδια γιὰ νὰ διασκεδάσω τὸν κύριο πὺς φαίνεται ἀλήθεια πὺς στενοχωριέται. Θὰ ἰδῆς πὺς θὰ σὲ βοηθῶ στὸ τραγούδι...

— Πρέπει νὰ σοῦ κάνουμε κἀθε πιθυμιὰ σου, εἶπε ἡ Μαρία ὕστερα ἀπὸ λίγο εἶσαι τὸ χαϊδεμένο παιδί μας, συνειθισμένη νὰ σοῦ γίνονται τὰ καπρίτσια σου... Ἐμπρός, τραγουδᾷς.

— Μπράβο, μπράβο, φώναξε ἡ Ναντέζντα χτυπώντας τὰ χέρια τῆς. Κύριοι, στὸ σαλόνι. Κι' ὅσο γιὰ τὰ καπρίτσια μου, πρόστεσε φοβερίζοντας τὴ μὲ τὸ δάχτυλο, θὰ μοῦ τὸ πλερώσης μιὰν ἄλλη φορὰ. Ἐπιτρέπεται νὰ ξεσκεπάξῃς ἔτσι τίς ἀδυναμίες τοῦ ἄλλου, ὀμπρός σὲ ξένο κόσμον; Ρέγκοφ Καπίτονις, εἶσαι ἡ Ματρώνα Μαρκόβνα σὰς ξεντροπιάζει μπροστὰ στοὺς ξένους.

— Ἡ Ματρώνα Μαρκόβνα, μουρμούρισε ὁ Ρέγκοφ, εἶναι μιὰ γυναίκα δυσίβρετη, μονάχα...

— Καλὰ, καλὰ, εἶπε ἡ Ναντέζντα, καὶ τραβήξε πηδώντας γιὰ τὸ σαλόνι.

Τὴν ἀκλουθῆσανε ὅλοι ἐκεῖ. Κάθησε ὀμπρός στὸ πιάνο. Ἡ Μαρία στάθηκε λίγα βήματα ζωπίσω τῆς μὲ τὰ χέρια πίσω, καὶ ἀκούμπησε στὸν τοῖχο.

— Μάσσα, εἶπε ἡ Ναντέζντα, ὕστερα ἀπὸ μιὰ

παντὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ, μὴ ἐξαιρουμένης μηδὲ τῆς συνειδήσεως ὑμῶν τε καὶ τῶν περὶ ὑμᾶς, οὔτινες ἄλλως ὡς ἐκ τῶν ἔργων ὑμῶν καὶ τῶν σκεμμάτων ἀποδεικνύται, δὲν δύνασθε βεβαίως νὰ θεωρηθῆτε κατ' οὐσίαν ἀνήκοντες εἰς τὸ Ἑλληνικόν. Τοῦτο δ' ἄλλως διαρρήδην κηρύττουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν καὶ ἐν ἐπιστολαῖς καὶ διὰ τοῦ τύπου οἱ ἐν τῇ Ἑσπερίᾳ ἀκατονόμαστοι δισσοὶ ἡμῶν ἀρχηγέται καὶ ὑποστηρικταί.

Ἐπὶ τούτοις διατελῶ, κύριε Νοῦ-μῦ, προθυμότητος ὑμῶν τε καὶ τῶν περὶ ὑμᾶς Νοῦ-μυῖδιων ἢ Νοῦ-μυῖδιων ἀνάδοχος.

ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ Δ. ΒΑΛΒΗΣ

6 Νοεμβρίου 1906.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

στὸ διαγωνισμὸ τῆς Ἀκαδημίας τοῦ κ. Ρουσόπουλου. (Δελτίου φυλλάδιον Ὀκτώβρη 1906).

Α'.

Ρώτημα: Ποῖοι ἴνε οἱ 10 σημαντικώτατοι μετὰ τῶν ἀπανταχοῦ γῆς ζώντων Ἑλλήνων καὶ Ἑλληνίδων;

Ἀπάντηση:

- 1 Σταματίος Βάλβιος
- 2 Σταματῆς Βάλβης
- 3 Σταματάκης Βαλβάκης
- 4 Σταματάκιος Ἀβλαβίος
- 5 Στάμος Ἀβλαβός
- 6 Σταματὸς Ἀβλαβὸς
- 7 Σταμούλης Βαλβούλης
- 8 Στάμης Βλάβης
- 9 Στάμιος Βλάβιος
- 10 Σταματερός Βλαβερός

Β'.

Ρώτημα: Τί θὰ ἔκαμνε ἂν ἦσο ἑκατομμυριούχος ἢ δισεκατομμυριούχος;

Ἀπάντηση: Θὰ τὰ χάριζα ὅλα στὸν κ. Σταματῆ Βλάβη.

ΒΛΑΜΗΣ

Μιὰ σκέψη τῆς Κάμεν Σουλζα.

— Ἡ γυναίκα πὺς παραδίεται πιστέβει πὺς χαρίζε ἕναν κόσμον, καὶ ὁ ἄντρας πιστέβει πὺς δέχεται ἕνα παιχιδί ἢ γυναίκα πιστέβει πὺς προσφέρει μιὰν αἰωνιότητα καὶ ὁ ἄντρας θαρρεῖ πὺς τοὺς χαρίζουσε μιὰν ἐπιλόχην, μίσε στιγμῆς.

στιγμὴ πὺς συλλογίστηκε, τραγούδησε μας: «Βγῆκε ὁ χωριάτης νὰ σπερῃ στᾶρι».

Ἡ Μαρία τραγουδᾷ. Ἡ φωνὴ τῆς ἤχηρὴ καὶ καθάρια βγαίνει ἀπλᾶ μὲ μ' ἔκφραση. Ὅλοι τὴν ἀκούνε μετ' ἀγαθότητη, καὶ ὁ Ἀστακόφφ δὲν μπορεῖ νὰ κρύψῃ τὸ θαυμασμὸ του. Μόλις τέλειωσε, τὴν ἐξύγωσε, γιὰ νὰ τῆς εἰπῆ πὺς ἀφόντας ἔκουσε ξακουστὲς ἀρτίστες στὴ χώρα, δὲ μπόρεσε ποτέ νὰ πιστέψῃ...

— Περιμένετε, θὰ ἰδῆτε κι' ἄλλα, διακοψε ἡ Ναντέζντα. Μάσσα, θέλω νὰ εὐχαριστήσω τὴν ψυχὴ σου, μιὰ ψυχὴ Μικρορουσίδας, τραγούδα μας αἰνας ἀχὸς ἀκούγεται, μέσα στὰ δασοτόπια».

— Καταγόσαστε ἀπὸ τὰ μέρη, κείνη, ἀπὸ τὴ Μικρὴ Ρουσία; φώναξε ὁ Ἀστακόφφ.

— Εἶναι ἡ πατρίδα μου, ἀποκρίθηκε κείνη, καὶ σύγκαιρα ἀρχίνησε νὰ τραγουδᾷ.

Πρόφερε τὸς πρώτους στίχους μ' ἀρκετὴ ἡσυχία, μὲ ξαφνικὰ ἡ μελαγχολικὴ καὶ ψυχολάχταρη μελωδία, πὺς τῆς θύμιζε τὸν τόπον πὺς γενήθηκε, τὴν ἔρριξε σὲ βαθειὰ συγκίνηση. Τὰ μάτια τῆς λάμπανε, ἡ ματιὰ τῆς ἔγεινε περῆφανη, καὶ ἡ φωνὴ τῆς ἤχότρεμε.

— Θέ μου! πόσο ὁμορφα τραγούδησε! φώναξε